

ФИЛОСОФСКО-ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

Философско-историческият факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ ще осъществи прием за учебната 2022/2023 година по 13 магистърски програми в пет професионални направления:

- „Гражданско образование и философия“
- „Археология и археологическо културно наследство“
- „Българската история в балкански и европейски контекст“
- „История и цивилизации на Стария и Новия свят“
- „Сигурност в публичния и частния сектор. Държавни институции и традиции“
- „Православие – традиция и съвременност“
- „Етнология и културно наследство“
- „Културен мениджмънт“
- „Социална медиация и комуникация“
- „Социоанализа и междучовешки отношения“
- „Управление на иновациите и изследователската дейност“
- „Дипломация и международни отношения“

Документи за кандидатстване се приемат от 9.09.2022 г. до 30.09.2022 г. в стая 206 на Ректората на Пловдивския университет при инспектор Нели Чиликова, тел. 032/261-358, e-mail: chilikova@uni-plovdiv.bg.

За магистърска програма „Археология и археологическо културно наследство“ документи се подават в същия период (от 9.09.2022 г. до 30.09.2022) в стая 217 на Ректората на Пловдивския университет при инспектор Весела Петкова, тел. 032/261-354, e-mail: vesela_g@uni-plovdiv.bg.

Магистърска програма „Гражданско образование и философия“ е акредитирани с решение на Националната агенция за оценяване и акредитация с Протокол №4/22.02.2021 г. (изходящ номер на уведомителното писмо 497/27.04.2021 г.).

Магистърските програми по професионалното направление *История и археология* са акредитирани с решение на Националната агенция за оценяване и акредитация с Протокол № 21/05.08.2021 г. (изходящ номер на уведомителното писмо 1201/08.10.2021 г.).

Магистърската програма по професионалното направление *Религия и теология* е акредитирана с решение на Националната агенция за оценяване и акредитация с Протокол № 7/31.03.2022 г. (изходящ номер на уведомителното писмо 588/29.04.2022 г.).

Магистърските програми по професионалното направление *Социология, антропология и науки за културата* са акредитирани с решение на Националната агенция за оценяване и акредитация с Протокол № 7/31.03.2022 г. (изходящ номер на уведомителното писмо 513/18.04.2022 г.).

Магистърска програма „Дипломация и международни отношения“ е акредитирани с решение на Националната агенция за оценяване и акредитация с Протокол №14/22.07.2021 г. (изходящ номер на уведомителното писмо 1162/5.10.2021 г.)

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ И ФИЛОСОФИЯ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *Педагогика на обучението по...*
ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: **магистър**
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: **учител по гражданско образование и философия**
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **редовна**
ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО:
2 семестъра – за бакалаври и магистри от професионалните направления *2.3. Философия* и *3.1. Социология, антропология и науки за културата*
4 семестъра – за бакалаври и магистри от областите на висше образование „Социални, стопански и правни науки“, „Хуманитарни науки“, „Педагогически науки“, различни от професионалните направления *2.3. Философия* и *3.1. Социология, антропология и науки за културата*
УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ: **диплома за завършена ОКС „бакалавър“ или „магистър“**
ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: **писмен държавен изпит или защита на дипломна работа**
ТАКСИ:
2012,00 лв. – за двусеместриалната програма (по **1006,00** лв. на семестър)
4024,00лв. – за четирисеместриалната програма (по **2012,00** лв. на семестър)

Магистърската програма „Гражданско образование и философия“ е нова за Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Формално тя е разработена като отговор на въвеждането на дисциплината *Гражданско образование* в учебния план на средните училища от 2020 г. и появяващата се необходимост от висококвалифицирани педагогически специалисти в тази професионална област. Програмата предлага възможност за интердисциплинарно обучение в ключови области на съвременните социални и хуманитарни науки, съчетавайки теоретични знания с развитието на практически умения за осъществяване на ефективно интерактивно гражданско образование. Същинската причина

за създаването ѝ обаче е дълбоко съдържателна: тя има за цел да подготвя експерти, които да прилагат професионалните и експертните си компетенции в рамките на *гражданското общество*. Такива специалисти ще бъдат необходими навсякъде, където публични институции, неправителствени организации или други инстанции ще трябва да взимат управленски решения, чийто залог са човекът и неговите взаимодействия в обществото. Ние живеем в общество на неизброими рискове и предизвикателства, за справянето с които са ни нужни свършено нови умения като част от гражданската образованост на XXI век: *креативност, иновативност, адаптивност, критическо мислене*. Ето защо другата отличителна характеристика на програмата е вниманието към изграждането на личностни и професионални компетентности, които да подпомогнат развитието на студентите като активни дейатели на гражданското образование. В този смисъл програмата е замислена така, че да формира *гражданска компетентност* и поведение, изисквайки от студентите да изработят собствена гледна точка. Студентите, завършили програмата, ще могат не само да упражняват обичайните професии, изискващи педагогически умения и професионални компетенции: *учители по философия и по гражданско образование* в средните училища, но и да се занимават с дейности, които изискват *социологическа компетентност и експертност*. Наред с това те придобиват *специфична компетентност* за идентифициране на социални и културни проблеми, която е част от гъвкавите умения на гражданските професии на бъдещето.

Завършилите успешно магистърската програма „Гражданско образование и философия“ могат да се реализират като:

- учители по философия и по гражданско образование в средните училища;
- експерти в областта на неформалното и гражданското образование;
- консултанти по кариерно развитие;
- консултанти в сферата на образованието, преквалификацията и обучението през целия живот.

Магистърската програма се администрира от катедра „Социология и науки за човека“.

Ръководител на програмата е доц. д-р Стойка Пенкова, e-mail: penkova@uni-plovdiv.bg тел: 032/261433.

АРХЕОЛОГИЯ И АРХЕОЛОГИЧЕСКО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *История и археология*
ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: **магистър**

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: **археолог**

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **редовна (съботно-неделна)**

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО:

2 семестъра – за специалисти

4 семестъра – за неспециалисти

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ:

за **специалисти** – диплома за завършена ОКС „бакалавър“ в специалността „Археология“

за **неспециалисти** – диплома за завършена ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“ от всички области на висшето образование

ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: **защита на дипломна работа**

ТАКСИ:

за **специалисти: 2308,00** лв. (по **1154,00** лв. на семестър)

за **неспециалисти: 4616,00** лв. (по **1154,00** лв. на семестър)

Магистърската програма „Археология и археологическо културно наследство“ е насочена към специалисти археолози, които са завършили ОКС „бакалавър“ в специалността „Археология“, или други лица, които имат желание да разширят своите познания и в областта на археологията и археологическото културно наследство.

Обучението за специалисти се осъществява в два основни модула:

Първият модул – „*История и археология*“, има за цел да надгради знанията за историко-археологическите процеси на територията на България, Балканите и в Европа през вековете.

Вторият модул – „*Археология и опазване на археологическото културно наследство*“, характеризира развитието и съвременното състояние на българската археология, значимите археологически обекти и правната материя в областта на музейното дело и опазването на културно-историческото наследство. Акцентира също и върху организацията на туристическата дейност в областта на културно-историческото наследство.

Към обучението за неспециалисти се включват и основни курсове от археологическо естество, като: *Археологическа документация, Праисторическа археология, Антична археология и Средновековна археология*; също и такива с историческа насоченост: *История на Стария свят, Средновековна българска история, Средновековна обща история и История на Византия*. В програмата за неспециалисти се предвижда и теренна археологическа практика.

Предложените курсове имат за задача да въведат бъдещите магистри археолози в отделни проблеми на археологията и археологическото културно наследство и в начините за провеждане и ръководене на археологически проучвания. Заедно с това дават познания за местосъхранението и обработката на движимите археологически паметници в музейните структури на Република България.

Магистърската програма завършва със защита на дипломна работа, в която магистрите археолози могат да покажат своите умения да издирват, да анализират и систематизират, да обобщават и синтезират наличната историческа и археологическа информация.

Завършилите могат:

- да осъществяват ръководство на археологически проучвания на национално и регионално ниво съгласно с разпоредбите на Закона за културното наследство;
- да се реализират успешно като специалисти в областта на археологията в различни национални и регионални научни и културни институции;
- да се реализират като специалисти, уредници и екскурзоводи в системата на националните, регионалните, общинските и частните музеи и галерии;
- да се реализират като експерти по проблемите на паметниците на културата и тяхното опазване;
- да работят в общински звена и структури в областта на културата, туризма и хуманитарните дейности;
- да продължат обучението си в образователна и научна степен „доктор“ при обявяването на конкурси във висшите училища или научните институти по професионалното направление „История и археология“.

Програмата се администрира от катедра „История и археология“.

Ръководител на програмата е доц. д-р Стоян Попов, 4000 Пловдив, ул. „Цар Асен“ № 24, тел. 032 261 268.

БЪЛГАРСКАТА ИСТОРИЯ В БАЛКАНСКИ И ЕВРОПЕЙСКИ КОНТЕКСТ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *История и археология*
ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: магистър
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: историк
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: редовна (съботно-неделна)
ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО:
2 семестъра – за специалисти
3 семестъра – за неспециалисти
УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ:

за специалисти

- диплома за завършена ОКС „бакалавър“ от специалностите в професионалното направление *История и археология* или по специалностите „Български език и история“, „История и география“
- диплома за завършена ОКС „магистър“ по специалността „Балканистика“

за неспециалисти

- диплома за завършена ОКС „бакалавър“ в друга област на висшето образование

ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: защита на дипломна работа

ТАКСИ:

за специалисти **2308,00** лв. (по **1154,00** лв. на семестър)

за неспециалисти: **4616,00** лв. (по **1154,00** лв. на семестър)

Магистърската програма „Българската история в балкански и европейски контекст“ дава възможност:

- **първо** – за усвояване на нови знания от студентите, съществени и особено важни в бъдещата им професионална реализация;
- **второ** – за надграждане на тяхното образователно, научно и кариерно развитие в областта на историята, и в частност в сложната проблематика на българската, балканската и европейската история;
- **трето** – за подготовка на историци с нова ценностна система, способни по пътя на културния синтез и толерантността да осмислят миналото, без да се насажда омраза и търсене на врагове, а чрез съчетаването на различното да се проявява разбиране към „другия“;
- **четвърто** – това предполага преподаването на историческите знания да се извършва като разкриване на миналото в духа на променящия се и глобализиращ се свят в началото на XXI век;
- **пето** – обучението за **специалисти** се осъществява в два модула: „България на Балканите“ и „България в европейската история и политика“;
- **шесто** – обучението за **неспециалисти** се осъществява в три модула: „История“, „България на Балканите“ и „България в европейската история и политика“. Модулът „История“ е необходим за придобиване на знания и умения, които изграждат скелета на професионалното направление *История и археология*.

Завършилите могат:

- да се реализират като специалисти, уредници и екскурзоводи в системата на националните, общинските и частните музеи;
- да работят в общински звена и структури в областта на образованието, културата и хуманитарните дейности;

- да се реализират успешно като специалисти в областта на историята в различни други национални и регионални научни и културни институции;
  - да се реализират като експерти по проблемите на културно-историческото наследство.
  - да продължат обучението си в ОНС „доктор“ при обявяването на конкурси във висшите училища или научните институти в областта на професионалното направление История и археология.
- Програмата се администрира от катедра „История и археология“.

Ръководител на програмата е доц. д-р Румяна Комсалова.

ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИИ НА СТАРИЯ И НОВИЯ СВЯТ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *История и археология*
 ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: **магистър**
 ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: **историк**
 ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **редовна (съботно-неделна)**
 ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО: **2 семестъра**
 УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ: диплома за завършена ОКС „бакалавър“ по специалност от професионалното направление 2.2. *История и археология* или по специалност от професионалното направление 1.3. *Педагогика на обучението по ...* с придобита квалификация „учител по история“
 ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: **защита на дипломна работа**
 ТАКСА: **2308,00** лв. (по **1154,00** лв. на семестър)

Магистърската програма дава възможност за усвояване на нови знания, съществени и особено важни в бъдещата професионална реализация на студентите. Тя е нова крачка напред в тяхното образователно, научно и кариерно развитие в областта на историята и в частност в сложната проблематика на световната история.

Съгласно с Диодор „ползата от общата история се състои в това, че тя обхваща повече, и при това разнообразни по своето съдържание събития“. В този смисъл рамките на магистърската програма са широки и позволяват изучаването на човешката цивилизация без граници на нейното проявление във времето и пространството.

Предложените курсове имат за задача да въведат бъдещите магистри историци в отделни проблеми на общата история. Тяхната цел е не само

да осигурят надграждане над бакалавърската степен, но и да предизвикат въображението и желанието за издирване, за „история“ сред студентите.

Отделните лекционни курсове предлагат на вниманието на обучаващите се теми, проблеми, процеси и събития от Античността, Средновековието, Новото време и нашето съвремие. Те са обединени в два семестъра в хронологичен порядък.

Магистърската програма завършва със защита на дипломна работа, в която младите магистри историци могат да покажат своите умения да издирват, да анализират и систематизират, да обобщават и синтезират, да покажат смисъла и значението на историческите събития и процеси.

Завършилите могат:

- да продължат обучението си в образователна и научна степен „доктор“ при обявяването на конкурси във висшите училища или научните институти;
- да се реализират като специалисти историци, уредници, музейни педагози и екскурзоводи в системата на националните, общинските и частните музеи;
- да работят в общински звена и структури в областта на образованието, културата и хуманитарните дейности;
- да се реализират успешно като специалисти в областта на историята в различни други национални и регионални научни и културни институции;
- да се реализират като експерти по проблемите на културно-историческото наследство.

Програмата се администрира от катедра „История и археология“.

Ръководител на програмата е доц. д-р Георги Митрев, e-mail: gmmitrev@uni-plovdiv.bg, телефон за връзка: 032 261 268.

СИГУРНОСТ В ПУБЛИЧНИЯ И ЧАСТНИЯ СЕКТОР. ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ И ТРАДИЦИИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *История и археология*

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: магистър

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: експерт по сигурността в държавните институции

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: редовна (съботно-неделна)

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО: 4 семестъра

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ: диплома за завършена ОКС „бакалавър“

ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: защита на дипломна работа

ТАКСА: **4616,00** лв. (по **1154,00** лв. на семестър)

Магистърската програма „Сигурност в публичния и частния сектор. Държавни институции и традиции“ е акредитирана от НАОА с Протокол № 8 от 17.04.2013 г. като **интердисциплинарна**. Целта е в нея да се подготвят широкопрофилни специалисти с приложна насоченост в професионалното направление *История и археология*.

Магистърската програма дава възможност: **първо** – за усвояване на нови знания от студентите, съществени и особено важни в бъдещата им професионална реализация; **второ** – тя надгражда тяхното образователно, научно и кариерно развитие в областта на историята, традициите и държавните институции; **трето** – дава подготовка на специалисти, които да използват комплексно придобитите знания в областта на националната сигурност; **четвърто** – предоставя информация за съвременното състояние на българското общество, както и относно механизмите за влияние върху неговото функциониране; **пето** – позволява на обучаващите се да вникнат в опазването на обществения и личния интерес на основата на доброто познаване на историческите процеси и народностните традиции, както и на манталитета на българската общност.

Обучението се извършва в **три модула**, като модулет „**История и етнокултурни процеси**“ има за цел да формира знания за корените на съвременната социалнополитическа и етнорелигиозна ситуация в България и на Балканите, модулет „**Право и институции**“ представя различните аспекти на правната материя и държавните структури, свързани с нейното прилагане, а модулет „**Общество и политика**“ разглежда различните механизми на влияние върху обществените процеси и защитата на правата на гражданите. Учебните дисциплини включват **16 задължителни** и **8 избираеми** курса от **трите модула**, които са разпределени в **четири семестъра**.

Завършилите могат:

- да се реализират като висококвалифицирани специалисти по отношение на историческите аспекти на проблемите на обществения ред и сигурност;
- да се реализират като специалисти в системата на държавните, общинските и неправителствените организации;
- да работят в общински звена и структури в областта на образованието, културата, хуманитарните дейности;
- да се реализират успешно като специалисти в различни други национални и регионални научни и културни институции;

- да се реализират като експерти по проблемите на културно-историческото наследство, неговото съхраняване и опазване. Програмата се администрира от катедра „История и археология“.

Ръководител на програмата е доц. д-р Румяна Комсалова.

ПРАВОСЛАВИЕ – ТРАДИЦИЯ И СЪВРЕМЕННОСТ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *Религия и теология*

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: **магистър**

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: **теолог**

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **редовна (съботно-неделна)**

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО: **2 семестъра**

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ: диплома за ОКС „бакалавър“ по специалности от професионалното направление *Религия и теология* и успешно положен конкурсен изпит

Образователната програма за магистър е базирана върху подготовката в бакалавърската степен.

ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: **държавен изпит или защита на дипломна работа**

ТАКСИ:

държавна поръчка – без такса

платено обучение – 2126 лв. (по 1063 лв. на семестър)

Магистърската програма „Православие – традиция и съвременност“ дава възможност за усвояване на нови знания от студентите, съществени и особено важни в бъдещата им професионална подготовка.

Предложените курсове имат за задача да въведат бъдещите магистри теолози в отделни проблеми на православието. Тяхната цел е не само да осигурят едно надграждане над бакалавърската степен, но и да предизвикат въображението и желанието за издирване, за задълбочаване на познанието сред студентите. Отделните лекционни курсове предлагат на вниманието на обучаващите се теми, проблеми и събития от миналото, съвременността и перспективите на православието и Българската православна църква. Те са обединени в един основен модул със задължителни дисциплини и в един надграждащ модул с избираеми дисциплини. Хронологически учебните курсове са разпределени в два семестъра.

Завършилите могат:

- да продължат обучението си в образователна и научна степен „доктор“ при обявяването на конкурси във висшите училища или научните институти в страната и в богословски школи в чужбина;

- да се реализират като висококвалифицирани учители по религия в държавни, общински и частни училища;
- да работят в общински звена и структури в областта на образованието, културата и хуманитарните дейности;
- да се реализират успешно като специалисти в областта на религията в различни други национални и регионални научни и културни институции и неправителствени организации;
- да се реализират като експерти по проблемите на опазването и съхраняването на паметниците на църковното изкуство.

Програмата се администрира от катедра „Геология“.

Ръководител на програмата е проф. д.т.н. Апостол Делипапазов, телефон за връзка: 032 261 317.

Координатор на програмата:

Кремена Цанкова, e-mail: krem_che@uni-plovdiv.bg, 032 261 317

ЕТНОЛОГИЯ И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *Социология, антропология и науки за културата*

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: магистър

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: етнолог, експерт културно наследство

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: редовна

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО: 3 семестъра

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ:

- диплома за завършена **ОКС „бакалавър“** или **ОКС „магистър“** в областта на хуманитарните или социалните науки с успех не по-нисък от добър 4

ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: държавен изпит или защита на дипломна работа

ТАКСА редовно обучение: 3126 лв (по 1042 лв. на семестър)

Магистърската програма „Етнология и културно наследство“ е разработена за студенти, завършили бакалавърска степен в областта на хуманитарните и социалните науки. Тя е в синхрон със съвременните тенденции в развитието на академичното образование и особения интерес през последните десетилетия към културното наследство – в национален и международен план. Целта на обучението е да задълбочи и профилира подготовката на завършилите ОКС бакалавър по етнология и/или на бакалаври от други специалности и да осигури допълнителни

компетенции в областта на етнологията с цел по-пълноценна реализация при работа с културното наследство в съответствие с актуалните културни политики.

Образователната програма е организирана в три семестъра. Учебният план включва задължителни дисциплини от областта на етнологията и материалното и нематериално културно наследство и общностите, които го създават. Тези профилиращи дисциплини дават възможност за формиране на специфични познания и умения, адресирани към богатството и многообразието на различните видове културни наследства. В учебния план са предвидени и избираеми дисциплини, които дават възможност на студентите да задълбочат своите познания по интересувачи ги проблеми.

Характерна за програмата е практическата насоченост на обучението, осигурено чрез организирани практикуми. Тези практикуми – по един всеки семестър – са гаранция за прилагане на теоретичните знания в реална работна среда и превръщането им в практически умения и компетенции.

Придобитите знания и специфични изследователски умения дават стабилна основа за успешна кариера в няколко сфери. Студентите, които се дипломират успешно – чрез полагане на държавен изпит или защита на дипломна работа, могат да се реализират като:

- експерти в системата на просветата и културата;
- уредници и екскурзоводи в национални, общински и частни музеи, галерии и колекции;
- специалисти в областта на културното наследство в различни културни институции и организации, в читалища, в колекции на архиви и библиотеки, в неправителствени организации или в туристически фирми и организации;
- специалисти в научни институти;
- специалисти в средствата за информация;
- експерти в неправителствени организации.

Завършилите магистърската програма „Етнология и културно наследство“ могат да продължат обучението си в други специализиращи програми, да участват в различни форми на продължаващо обучение през целия живот, да продължат обучението си в образователната и научна степен “доктор”.

През академичната 2022/2023 година в програмата ще бъдат приемани студенти с диплома за завършена бакалавърска степен с успех, не по-нисък от „добър“, или магистърска степен в областта на хуманитарните и социалните науки.

Документи за кандидатстване се приемат от 9.09.2022 г. до 30.09.2022 г. в стая 206 на Ректората на Пловдивския университет при инспектор Нели Чиликова, тел. 032/261 358:

- диплома (или уверение) за завършена бакалавърска или магистърска програма със среден успех от семестриалните и държавните изпити, не по-нисък от „добър“;
- електронен адрес и телефонен номер за обратна връзка.

Ръководител на програмата е доц. д-р Добринка Парушева,
e-mail: parusheva@uni-plovdiv.bg, тел. 032/261 433.

Координатор на програмата: Десислава Димитрова, desislavadimitrova@uni-plovdiv.bg, 032 261 433.

КУЛТУРЕН МЕНИДЖМЪНТ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *Социология, антропология и науки за културата*

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: **магистър**

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: **културен мениджър**

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **редовна и задочна**

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО:

2 семестъра

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ:

- диплома за завършена ОКС „бакалавър“/„магистър“
- владенето на английски език е предимство (удостоверява се с документ)
- събеседване

ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: **държавен изпит или защита на дипломна работа**

ТАКСА: редовно обучение **2084 лв** (по **1042 лв.** на семестър)

ТАКСА: задочно обучение: **974.67 лв** (по **487.34 лв.** на семестър)

Магистърската програма по културен мениджмънт за специалисти е разработена за студенти, завършили ОКС „бакалавър“/„магистър“ по специалности от области на висше образование „Социални, стопански и правни науки“, „Хуманитарни науки“, „Педагогически науки“ и „Изкуства“, които искат да прилагат получените знания в културния и творческия сектор. Кандидати от всички останали области на висшето образование се приемат като неспециалисти.

Магистърската програма има за задача да даде теоретични и практически познания за управлението на културата и реализацията на културните политики, културните и творческите индустрии и техния принос за развитието на обществото, както и включването им в

икономическия сектор. Програмата дава знания и развива умения за управление на културни институции и организации, за методология, концепция и разработване на проекти, управление и оценяване на проекти в областта на културата, организиране, създаване и промотиране на културни събития и продукти. Важна особеност е придобиването на опит в прилагането на нов подход за работа в културния сектор, насочен към участието на гражданите в културния процес (participative approach). Програмата дава по-широки теоретични и практически познания за характера на културния и творческия сектор, на културните и творческите индустрии и неиндустриалните културни сектори, което включва и техните социални и икономически приноси в развитието на обществото. Към тях се отнася и културното наследство, което се приема едновременно като ценност и като средство за изграждане на идентичности и спояване на социалната тъкан.

Спецификата на програмата се определя от тясното сътрудничество между университетското преподаване и обучението с партньори от реалния културен и творчески сектор и придобиването на практически умения в европейски контекст. В програмата за обучение на студентите се канят изяви преподаватели и професионалисти със значим международен опит от културния сектор на Европа. В учебния план са предвидени майсторски класове, в които ще преподават чуждестранни университетски преподаватели и утвърдени професионалисти в областта на културния мениджмънт от Европа и света. Част от лекциите ще бъдат преподавани на английски език, затова се изисква от кандидатстващите за магистърската програма да владеят английски език. Този нов подход към международен обмен на знания се подкрепя активно от Фондация „Пловдив 2019“, Община Пловдив, Общинския институт „Старинен Пловдив“, Фондация „ЕДНО за култура и изкуства“ (One Foundation for Culture and Arts), Френския културен институт в България, „Гьоте институт“ на Германия, Културния институт на Австрия в България, Испанския културен институт „Сервантес“, ENTATC (Международната асоциация на центровете за обучение по културен мениджмънт), програмата „Еразъм +“ и др.

Характерна особеност на учебния план са практикумите и практическят стаж, насочен към придобиване на практически умения и прилагане на теоретичните знания в реална работна среда и на различни равнища на управление и партньорства: от една страна – държавно, асоциативно, публично, частно, и от друга – местно, национално, регионално, международно. Магистърската програма осигурява обучение в реалния културен сектор чрез тясното взаимодействие на университета с национални и международни институции и организации. По програмата

„Еразъм +“ и със съдействието на чуждестранни културни институции в България се осигуряват стажове в чужбина, затова владеенето и на други чужди езици (френски, немски и испански) е предимство. При нужда Пловдивският университет предлага допълнително изучаване на езици чрез своя Департамент за чуждоезиково обучение.

Документи за кандидатстване се приемат от 9.09.2022 до 30.09.2022 г. в стая 206 на Ректората на Пловдивския университет при инспектор Нели Чиликова, тел. 032 261 358:

- диплома за завършена бакалавърска или магистърска програма със среден успех от семестриалните и държавните изпити, не по-малко от „добър“;
- владеенето на чужд език е предимство (удостоверява се с документ);
- електронен адрес и телефонен номер за обратна връзка.

Ръководител на програмата е доц. д-р Красмира Кръстанова,
e-mail: krkrastanova@uni-plovdiv.bg.

Координатор на програмата: Десислава Димитрова, desislavadimitrova@uni-plovdiv.bg, 032 261 433.

СОЦИАЛНА МЕДИАЦИЯ И КОМУНИКАЦИЯ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *Социология, антропология и науки за културата*

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: **магистър**

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: **социален медиатор**

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **редовна (~~съботно-неделна~~) и задочна**

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО: **2 семестъра**

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ: диплома за завършена ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“

ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: **държавен изпит или защита на дипломна работа**

ТАКСИ:

редовно : **2084 лв** (по **1042 лв.** на семестър)

задочно обучение: **974.67 лв** (по **487.34 лв.** на семестър)

Магистърската програма „Социална медиация и комуникация“ е насочена към подготовката на медиатори с умения и компетенции за посредничество в комуникацията между хората в съвременния свят. Кризата от 2020 година отново показва, че хората имат нужда от преосмисляне на формите на комуникация и медиация. Усилващите се миграционни вълни, бежанците, свободното движение на хора, съгъстените срещи между различни култури, разделянето и неразбирането на членовете

на традиционни досега и на нововъзникващи общности, новите граници, новите институции повлияват върху всекидневния ни живот. От друга страна, новите реалности след кризата от световната пандемия от Ковид от 2020 г. са предизвикателства, които изискват помощ и посредничество при конфликти и кризи в общности и групи, между индивиди и институции.

Програмата „Социална медиация и комуникация“ е разработена за студенти, завършили бакалавърски и/или магистърски програми в областта на социалните, хуманитарните, правните и педагогическите науки, които искат да се подготвят за новите професии в областта на социалното взаимодействие и комуникация. Тя е в рамките на акредитираното с най-висока оценка направление *Социология, антропология и науки за културата*. Специалността отговаря и на изискванията на Министерството на правосъдието за подготовка на медиатори, а Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ е вписан в регистъра на институциите, които имат право да обучават такива специалисти.

Новост в обучението от 2020 година е включването на курсове за онлайн медиация и разрешаване на спорове, както и възможности за работа с електронни платформи.

Програмата има за цел да задълбочи и профилира подготовката на завършилите ОКС „бакалавър“ по етнология и социална антропология, както и други специалности от социалните, стопанските, правните, хуманитарните и педагогическите науки. **Допълнителната интердисциплинарна подготовка** в областта на етнокултурните и социално-антропологичните взаимодействия и комуникация и английски език дава възможност на завършилите магистърската програма за по-пълноценна **реализация като медиатори в областта на обществените професии, образованието, комуникациите, здравеопазването, маргиналните общности, миграциите и др.**

Социалната медиация обхваща всички полета на съвременните общества и трансграничните общности, като се обръща към взаимодействието и създаването на социални връзки между индивидите и групите, между личностите и общностите, между гражданите, групите и институциите. Чрез своите дейности, осъществявани в различни контексти, тя се стреми да постигне диалог, единомислие, познание и опит, като използва практики на посредничеството и различни форми на комуникация в областта на културата, обществото, правото, труда, икономиката, образованието, здравеопазването и др.

Използването на посредничество, както и помощ в комуникацията и взаимодействието, които са алтернативен метод за разрешаване на

проблеми и конфликти чрез диалог, изисква нов тип експерти и налага професията на **медиатора**.

Завършилите магистърската програма получават образователно-квалификационната степен „магистър“ и професионална квалификация **„социален медиатор“**. Те могат да се впишат в Единния регистър на медиаторите и да прилагат процедурата по социална медиация в държавни и общински администрации, в неправителствени организации, в бизнес среда, както и при междуличностна и междугрупова комуникация.

Магистрите могат да работят като социални медиатори на свободна практика и/или в държавни, общински и международни администрации и в неправителствени организации като:

- експерти в областта на посредническите дейности в социалната, правната, трудовата, образователната и културната сфера, както и в сферата на здравеопазването;
- експерти в трансграничната медиация;
- експерти по проблемите на комуникацията на етничните, социалните и религиозните общности и интеркултурните взаимодействия;
- експерти/консултанти към държавни, общински и неправителствени организации по проблемите, свързани с разрешаване и превенция на конфликти и спорове и справяне с кризисни ситуации;
- експерти за работа с миграционни потоци и нови форми на социално изключване и включване;
- експерти по разработване, организиране и реализиране на културни и социални проекти.

През академичната 2021/2022 година в програмата ще бъдат приемани студенти с диплома за завършена бакалавърска степен с успех, не по-нисък от „добър“, или магистърска степен в областта на социалните, стопанските, правните, хуманитарните или педагогическите науки.

Документи за кандидатстване се приемат от 9.09.2022 г. до 30.09.2022 г. в стая 206 на Ректората на Пловдивския университет при инспектор Нели Чиликова, тел. 032/261 358:

- диплома (или уверение) за завършена бакалавърска или магистърска програма със среден успех от семестриалните и държавните изпити, не по-нисък от „добър“;
- електронен адрес и телефонен номер за обратна връзка.

Ръководител на програмата е доц. д-р Меглена Златкова, e-mail: meglena_zlatkova@uni-plovdiv.bg, тел. 032/261 433.

Координатор на програмата: Десислава Димитрова, desislavadimitrova@uni-plovdiv.bg, 32 261 433.

Резултатите от класирането, датите за обявяване на приетите кандидати и информация за обучението се публикуват на специализирания сайт на програмата: <http://smk.logos.uni-plovdiv.net/nacalo>.

СОЦИОАНАЛИЗА И МЕЖДУЧОВЕШКИ ОТНОШЕНИЯ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *Социология, антропология и науки за културата*

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: **магистър**

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: **социолог (клиничен социолог – социоаналитик)**

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **редовна**

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО:

2 семестъра – за бакалаври от професионалните направления *3.1. Социология, антропология и науки за културата* и *2.3. Философия*

4 семестъра – за бакалаври или магистри от областите на висше образование „Социални, стопански и правни науки“, „Хуманитарни науки“, „Педагогически науки“ и „Обществено здраве“, различни от професионални направления *3.1. и 2.3.*

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ:

- диплома за завършена ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“
- събеседване

ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: държавен изпит или **защита на дипломна работа**

ТАКСИ:

2084, 00 лв – за двусеместриална програма (по **1042,00 лв.** на семестър)

4168,00 лв. – за четирисеместриалната програма (по 1042,00 лв. на семестър)

Магистърската програма „Социоанализа и междуличовешки отношения“ е обръната с лице към бъдещето и към прагматичните проблеми, които то поставя пред нас. От 90-те години на миналия век ние живеем в общество на неизчислими рискове и дълбока криза на социалната държава. Човекът и човешките отношения са връхлетени от съвсем неочаквани предизвикателства, съвсем нови социални страдания и форми на лична несигурност: от всекидневните психопатологии на „излишните за обществото“ и социалните страдания на т. нар. „прекариат“, през травматичните проблеми на асистиранията смърт, самотата на дълбоката старост и децата в риск, до шекотливото проблематизиране на новите междупоколенчески кризи и амбивалентната полова идентичност. Тези проблеми няма как да не

бъдат предизвикателства и пред социологията и хуманитарните науки, както и пред терапевтичните практики, които все повече се обръщат към клиничната социология, в която психиатрията и психоанализата настоятелно се нуждаят от критически диалог с методите на социоанализата (и които – макар и бавно – вече се налагат и институционно в Западна Европа).

Оттук идват и лекционните курсове, които сме избрали за магистърската програма: от теоретичните уводи в социоанализата, психоанализата и психопатологията (с техните методи) до емпирично ориентирани, като „Социология на социалното страдание“, „Психоанализа и изследване на пола“ и „Социоанализа на дара и откъсването“; и оттук вече до клиничните практики, като „Социоанализа и психиатрия“, „Психопатология на всекидневния живот“ или „Наследяване, самонаследяване и биографични траектории“. Всъщност *логиката* на това преминаване е заложена още в самото име на магистърската програма.

Магистърската програма „Социоанализа и междуличностни отношения“ разчита на най-добрите лектори по тези проблеми както от Катедрата по социология и науки за човека и от Института за критически социални изследвания към Пловдивския университет (заедно с нашите софийски колеги), така и на учени от Западна Европа, сътрудничащи с Института. Заедно с това ние разчитаме и на усилията на самите студенти да се научат да мислят – и теоретично, и емпирично – това връхлетяло ни бъдеще, както и да бъдат *клинични социолози – социоаналитици*, справящи се прагматично с неговите предизвикателства, затова дидактически ще заложим не само на обучение, гъвкаво балансиращо между социологията и хуманитарните науки на XXI век, но и на възпитание в *една нова социологическа чувствителност*, в „мислене срещу инерцията“, без които социоаналитичните клинични практики са невъзможни. Тези техни усилия ще бъдат щедро възнаградени: след като завършат програмата, те ще бъдат *конвертируеми навсякъде по света експерти*, които гъвкаво ще реагират на тези предизвикателства.

Клиничният социолог социоаналитик изпълнява следните основни задачи:

- експерт за анализ на рисковете и установяване на потенциално уязвими лица, групи и общности, на патогенна среда и форми на социално страдание в локални общности;
- провеждане на терапевтична социоанализа, основана на личната история на засегнатите лица;

- експерт/консултант за изработване на програми за оздравяване на междучовешки отношения и за успешни житейски модели, както и за асистиране при практическото им осъществяване;
- експерт социоаналитик за извършване на социоанализа и асистиране в ситуации на вземане на решения, травматични събития и важни промени в начина на живот;
- експерт за оценяване, мониторинг и изследване на въздействието на програми за социални, медицински, екологични, образователни, интеграционни и други публични политики, свързани с качеството на живот, личностното развитие и защитата на човешките права;
- изследовател, провеждащ изследвания на общественото мнение и на дебати в гражданското общество по посочените политики;
- експерт за изготвяне на доклади, препоръки и становища за институции, работещи в областта на качеството на живот, личностното развитие и защитата на човешките права;
- медиация в медико-социалната, екологичната, образователната, правораздавателната и др. сфери.

Магистърската програма предоставя възможност за подготовка и продължаване на образованието в образователна и научна степен „доктор“: в докторски програми към професионалното направление „Социология, антропология и науки за културата“, в докторски програми в европейски и други чуждестранни университети.

Магистърската програма се администрира от Катедрата по социология и науки за човека към Философско-историческия факултет.

Ръководител на програмата е доц. д-р Стойка Пенкова, e-mail: penkova@uni-plovdiv.bg тел: 032/261 433 и гл. ас. д-р Милена Ташева milenatasheva@uni-plovdiv.bg.

УПРАВЛЕНИЕ НА ИНОВАЦИИТЕ И ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *Социология, антропология и науки за културата*

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: магистър

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: мениджър на иновациите и изследователската дейност

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: редовна

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО: 3 семестъра

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ: диплома за завършена ОКС „бакалавър“/„магистър“ от всички области на висшето образование

ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: защита на дипломна работа

Катедрата по приложна и институционална социология към Философско-историческия факултет на Пловдивския университет предлага магистърската програма „Управление на иновациите и изследователската дейност“, която дава квалификация „мениджър на иновациите и изследователската дейност“ за работа в различни области на икономиката и публичната сфера. Разработена е с подкрепата на програмата „Стратегическо партньорство в областта на висшето образование“, институт „Отворено общество“ – София, съвместно с Икономическия институт към университета „Св. св. Кирил и Методий“ в Скопие – Република Македония, и Института по социология (днес ИИОЗ) при БАН.

В програмата могат да кандидатстват студенти с придобита образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ от всички области на висшето образование.

Съгласно с договора за сътрудничество между Философско-историческия факултет и ИИОЗ при БАН при наличие на достатъчно кандидати **обучение може да се провежда и в базата на ИИОЗ в София.**

Предлаганата магистърска програма дава знания за икономическите и социално-правните аспекти на изследователския процес в съвременните естествени и технически науки като основа на модерната икономика. Тя е разработена в съответствие с най-новите постижения на социалните изследвания на науката и технологиите (STS) като утвърдени академични дисциплини, преподавани в десетки западни университети. Акцентира се на органичната връзка между предприемаческата активност и иновациите, която се проявява в специфични за всяка институционална среда форми.

В контекста на членството на България в Европейския съюз познанията за изискванията и нормативните разпоредби относно изследователската дейност и иновациите са особено важни. Програмата изгражда у студентите умения да анализират иновационния процес като единство от научни и инженерни практики и процедури, икономически и правни норми, организационни правила. Програмата дава знания и за основните инструменти за управление на иновативното предприятие (предприемачески и корпоративен мениджмънт, управление на проекти).

В програмата са включени курсове на преподаватели от чужбина и гост лектори в областта на иновациите, предприемачеството и социалните изследвания на науката и технологиите. Тя включва специален модул, в който практикуващи специалисти по иновации и предприемачи преподават своя опит.

Програмата дава възможност на заинтересуваните студенти да участват в изследователски проекти по време на обучението си.

Обучаващите се студенти ползват специализираните научни фондове и бази данни към Катедрата по приложна и институционална социология в ПУ, Икономическия институт към Скопския университет и Института за изследване на обществата и знанието при БАН, както и към новоизградения Технологичен център с офис за технологичен трансфер към ПУ.

Магистърската програма „Управление на иновациите и изследователската дейност“ е изготвена според изискванията на Европейската система за трансфер на кредити (ECTS), като позволява трансфер на кредити от други специалности и висши училища. Организацията на учебния процес се осъществява в гъвкави форми, позволяващи реализацията и на работещи студенти. В програмата са широко застъпени семинарни занятия, практически стажове и интерактивни форми на обучение, съответстващи на международните стандарти за обучение в тази област.

Магистърската програма подготвя специалисти със следните компетентности:

- експерти и мениджъри в офиси за технологичен трансфер, иновационни инкубатори, технологични центрове, индустриални паркове и др.;
- управление на иновациите и приложните изследвания в малките фирми, корпорациите и обществено финансираните организации – университети, изследователски центрове и др.;
- изготвяне и управление на проекти в областта на изследванията, иновациите и повишаване на конкурентоспособността;
- оценка на изследователски проекти в органите на държавната и местната власт;
- консултации и оценка на иновационни проекти във финансово-кредитни институции;
- оценка и мониторинг на проекти, финансирани от европейски и национални фондове в тази област;
- специалисти за работа в отдели по развитие на фирмата, развойна дейност и иновации, маркетинг на иновациите и др.;
- изследователи в областта на социалните изследвания на науката и технологиите;
- предоставя възможност за подготовка и продължаване на образованието в образователна и научна степен „доктор“.

Продължителността на обучението обхваща два лекционни семестъра и трети, предназначен за учебна практика и разработване на магистърски дипломен проект. Учебната практика се реализира в изследвания и иновации в организация по избор: МСП, корпорация,

академични институции, технологичен парк. Реализира се съвместно с Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Ръководител на програмата е проф. д-р Иван Чалъков, тел. 0899 41 75 30, tchalakov@sociology.bas.bg; tchalakov@gmail.com ivan.tchalakov@uni-plovdiv.bg

Координатор е гл. ас. д-р Донка Кескинова, тел. 0889 980 881, 032 261 491, e-mail: donka.keskinova@gmail.com, d.keskinova@uni-plovdiv.bg.

Специализиран сайт на програмата: <http://innovation-research.org/>

ДИПЛОМАЦИЯ И МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: *Политически науки*
ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: **магистър**
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: **експерт по дипломация и международни отношения**
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **редовна (съботно-неделна)**
ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО: **4 семестъра**
УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ: **диплома за завършена ОКС „бакалавър“**
ФОРМА НА ДИПЛОМИРАНЕ: **защита на дипломна работа**
ТАКСА: **4056,00** лв. (по **1014,00** лв. на семестър)

Предлаганата магистърска програма е **интердисциплинарна** и дава възможност:

- **първо** – за усвояване на нови знания от студентите, съществени и особено важни в бъдещата им професионална реализация;
- **второ** – за надграждане на тяхното образователно, научно и кариерно развитие в областта на историята, политологията, правото и международните отношения;
- **трето** – за подготовка на специалисти, които да използват комплексно придобитите знания в областта на историята на дипломацията и съвременното развитие на международните отношения със специален акцент върху Югоизточна Европа;
- **четвърто** – за запознаване с правния режим за защита на националния суверенитет.

Обучението се осъществява в три модула.

Първият – „Международни отношения и дипломация“, запознава студентите с историята на дипломацията и международните

отношения, както и с някои съвременни техни измерения, свързани със света след края на Студената война.

Водени от убеждението, че задълбоченото разбиране на международните отношения в съвременния свят е тясно свързано с познания за историята и културата, сме включили *втори* модул с общо заглавие „**История и култура**“, в който се обръща особено внимание върху историята и етнокултурните идентичности на Балканите.

Третият модул – „**Югоизточна Европа**“, е свързан с историческия разрез и съвременните проблеми на международните отношения в Югоизточна Европа.

Завършилите могат:

- да се реализират като висококвалифицирани специалисти в сферата както на историята, така и на съвременното състояние на дипломацията и международните отношения, с приложна насоченост в областта на дипломацията и международните отношения в Югоизточна Европа;
- да се реализират като специалисти в системата на държавните, общинските и неправителствените организации;
- да работят в общински звена и структури в областта на образованието, културата, хуманитарните дейности;
- да се реализират успешно като специалисти в различни други национални и регионални научни и културни институции;
- да се реализират като специалисти в средствата за масово осведомяване по историческите и съвременните проблеми на международните отношения.

Програмата се администрира от катедра „История и археология“.

Ръководител на програмата е доц. д-р Румяна Комсалова.